

уникати ризиків, але й управляти ними, тобто, оцінювати ризики, знаходити шляхи подолання та приймати сміливі та нетрадиційні рішення. Щоб зберегти на ринку позиції та бути конкурентноспроможним підприємство повинно уміти мінімізувати ризики та ефективно використовувати методи їх оцінки. Однією з головних проблем управління ризиками являється відсутність системного апарату, а також комплексного підходів, тому підприємствам доцільно розробляти засоби та заходи, котрі будуть запобігати виникненню ризиків у своїй діяльності.

Вітчизняним підприємствам потрібно впроваджувати таку систему, як: управління ризиками. Вона дасть змогу збільшити ефективність діяльності підприємств, а також визначить причини ризиків, та обере заходи, щоб мінімізувати вплив, або нейтралізувати їх взагалі.

#### **Список використаних джерел:**

1. Письменна Т.В. Фінансові ризики в господарській діяльності підприємства. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2015. № 3(27). С. 151–158.
2. Свідерська А. Поняття та класифікація ризиків у зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Галицький економічний вісник. 2014. Т. 46. № 3. С. 113–121.
3. Нескородев С.М., Грачова О.О. Дослідження сутності управління фінансовими ризиками підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2014. № 47. С. 132–136.

**Сотула В. В.**

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

### **РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Перехід України до ринкової системи економічного розвитку сприяв розквіту малого бізнесу. Його початковим завданням стало формування та наповнення ринку послугами та товарами, а також підтримання здорової конкуренції та зменшення монополізму. За рахунок малого бізнесу в країні розширилась кількість робочих місць. Протягом усіх років існування незалежної України і до теперішнього часу, стан розвитку малого бізнесу в державі має певні труднощі, не зважаючи навіть на всі реформи, які проводилися для підтримки малого бізнесу, оскільки проблемою є відсутність чіткого механізму які могли б допомагати роботі малим підприємствам. Через такі умови як: посилення конкуренції та глобалізація національної економічної системи, підприємства малого бізнесу зазнають великих проблем. Становище яке є невідгідним для малого бізнесу це зростання виробничих обсягів, тобто саме ця проблема є їхньою слабкою стороною у порівнянні з великими підприємствами. Також негативним показником є й обмежений доступ малих підприємств до можливості залучення фінансових ресурсів та стартового капіталу, для того, щоб залучити нові технології, інформації та кадрові ресурси. Через вище наведені умови лише одна з усіх сфер, котрі є у малому бізнесі, а саме народне господарство найбільше зросла серед інших.

Перевагами малого бізнесу є більш легке застосування всіх змін в економіці країни, знаходження ніші, що є у виробництві товарів та наданні послуг, виконання робіт, а також

вони ретельно та оперативно освоюють нові види випуску продукції, підприємства малого бізнесу швидко та якісно реагують на всі вимоги ринку. Саме ці підприємства забезпечують одну з більших ефективності капіталовкладень у виробництво, котрі стосуються обсягу коштів, та терміном їх віддачі, також саме ці суб'єкти господарювання потребують найменшого рівня інвестицій.

Відтоді, коли відбулося забезпечення нормативно – правових умов, котрі сприяють функціонуванню для малого бізнесу, він почав займати своє місце в ринковій економіці України. В наш час більша кількість приватних підприємців не мають сумніву, стосовно переваг які має спрощена система оподаткування, звітності та обліку. З прикрістю, але дієвість з боку держави не є настільки ефективною, як у інших провідних країн світу, тобто малий бізнес не займає належного місця у структурі національної економіки України, виходи з цього малі приватні підприємства мають ряд проблем різного роду. Тому стратегічно важливим напрямком дій всіх шарів влади, залишається вирішення цих питань сьогодні.

Проблема розвитку малого бізнесу на території України базується на структурі постачання, а саме практичній відсутності у співпраці з великими підприємствами, роздробленості та посередництва на посередницьких операціях.

Враховуючи те, що велике значення для країни займає розвиток малого бізнесу, то для того, щоб закріпити його позиції в економіці України потрібно впорядкувати механізм оподаткування обліку та звітності, а також необхідним є забезпечення стабільних нормативно-правових умов для створення та функціонування підприємств малого бізнесу.

Виходячи з цього, малий бізнес вкрай необхідний для будь-якої ринкової економіки, оскільки без цього компонента суспільство та економіка не можуть не тільки розвиватися, але навіть й існувати. Мале підприємство являється найбільш масовою, а також гнучкою та динамічною формою ділового життя, оскільки великий капітал й визначає рівень виробничого та науково – технічного потенціалу, але головним розвитком країн котрі мають ринкову систему господарювання являється малий бізнес. Саме сектор малого підприємництва забезпечує функціонуванню великій кількості національних ресурсів, які є для великих та середніх підприємств живильним середовищем.

Підсумовуючи попереднє, можна сміливо сказати, що відродження та розвиток малого бізнесу в Україні є вкрай необхідним. Оскільки становлення великої кількості суб'єктів малого бізнесу має позитивне бачення для національної економіки, а це в значній мірі впливає на створення сучасної ринкової економіки із соціальною спрямованістю.

#### **Список використаних джерел:**

1. Фліссак Н. Малий бізнес в Україні: проблеми та перспективи розвитку. Вісник податкової служби України. – 2004. – № 44. – С. 30-35. <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/malii-biznes-v-ukrajini-stan-ta-problemi-rozvitku>
2. А. О. Крисак, О. С. Мусятовська. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні. Економічна наука. Економіка та держава №12/2018. [http://www.economy.in.ua/pdf/12\\_2018/16.pdf](http://www.economy.in.ua/pdf/12_2018/16.pdf)
3. Фліссак Н. Малий бізнес в Україні: проблеми та перспективи розвитку. Вісник податкової служби України. – 2004. – № 40. – С. 31-36. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0117697-04#Text>

4. Гнатцов О. Г. Малий бізнес в Україні: від стратегії зростання до стратегії розвитку // Збірник матеріалів конференції „Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні”, УПСК, 2006 с.61-65. <https://works.doklad.ru/view/IkJStpOzhEA.html>
5. Яворівський Г.Й. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні // Збірник матеріалів конференції „Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні”, УПСК, 2006 с. 52-54. <http://agroua.net/economics/documents/category-92/doc-82/>

**Старун А. М.**

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

### **РОЗРОБКА ПРОГРАМИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА**

Об'єктом реструктуризації на окремому підприємстві може виступати практично будь-яка діяльність. Спектр застосування реструктуризації досить широкий – від кадрової політики до стратегії розвитку і навіть місії. Об'єктом здійснення реструктуризації може бути і сфера, що виходить за рамки окремого підприємства – об'єкта реструктуризації, а також частина зовнішнього середовища, що не відноситься до даного підприємства, але грає вагомую роль в його розвитку [1].

Таким чином, під реструктуризацією в широкому сенсі можна розуміти будь-які зміни в різних структурах підприємства – організаційної, функціональної, структурі власності. Реструктуризація в більш глибокому розумінні – це комплексна зміна, оновлення всіх сфер діяльності підприємства, включаючи трансформацію структури бізнесу в більш ефективну і конкурентоспроможну.

Реструктуризація підприємства проводиться з метою:

- вирішення певних економічних і соціальних завдань;
- зміни розподілу власності і контролю над діяльністю підприємства;
- залучення інвестицій у виробництво;
- збільшення вартості підприємства;
- вирішення конфліктів між окремими підрозділами підприємства, а також між філіями і центральним апаратом [3].

Залежно від ситуації на підприємстві здійснюються заходи оперативного та довгострокового характеру. Оперативна реструктуризація спрямована на вирішення найбільш гострих економічних і фінансових проблем в короткостроковому періоді, а стратегічна орієнтована на досягнення цілей, що стоять перед підприємством в довгостроковій перспективі [2].

Стратегічна реструктуризація включає:

- аналіз сфер діяльності підприємства;
- розробку стратегії маркетингу, варіантної стратегії розвитку підприємства (що включає в себе розробку постачальницько-збутової політики підприємства), цінової політики та стратегії, фінансової та інвестиційної політики;
- бізнес-планування на основі обраного варіанта стратегії розвитку;
- організацію виконання бізнес-плану.